

Н.С. Іванова, к.е.н., ст. викладач кафедри економічної кібернетики

ВИЗНАЧЕННЯ КОМПЛЕКСНОГО ПОКАЗНИКА ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Нами було проведено аналітичні дослідження із проблем фінансової безпеки в ряді промислових підприємств. В якості об'єктів дослідження обрано підприємства, які визначають рівень індексу ПФТС. Розрахунки проведенні на підставі річної фінансової звітності обраних підприємств за останні роки [1].

Оцінки показників, що характеризують фінансову складову економічної безпеки, коливаються в діапазоні від 0 до 1, залежно від відхилення від граничної величини. Виходячи із цього підприємства з погляду фінансової безпеки класифікується за 4-ма групами: максимально безпечні (0,9-1), безпечні (0,7-0,9), достатньо безпечні (0,4-0,7), небезпечні (менше 0,4). Якщо розмір відхилення фактичного значення від граничного більше 100%, то даному показнику дається оцінка в 0 балів. У випадку коливання розміру відхилення від 0 до 100% для кожних 10% відхилення від

граничної величини бальна оцінка знижується на 0,1 бала [2, с. 185].

Результати обчислень динаміки показників фінансової безпеки всіх досліджуваних підприємств за 2001–2011рр. дозволяють розрахувати комплексний показник фінансової безпеки, як усереднену суму бальних значень *i*-го елемента системи фінансової безпеки (рис. 1).

За даними рис. 1 можна зробити висновок, що показник фінансової безпеки досліджуваних підприємств в цілому протягом 2001–2011рр. знаходиться на достатньому рівні, при цьому спостерігається зростання показника з 2001р. по 2007р. та з 2009р. по 2011р. Дані рис. 1 свідчать про зменшення показника фінансової безпеки з 2007р. (0,72) по 2009р. (0,55) на 31%, але за результатами 2011р. його значення досягає свого максимального рівня—0,72.

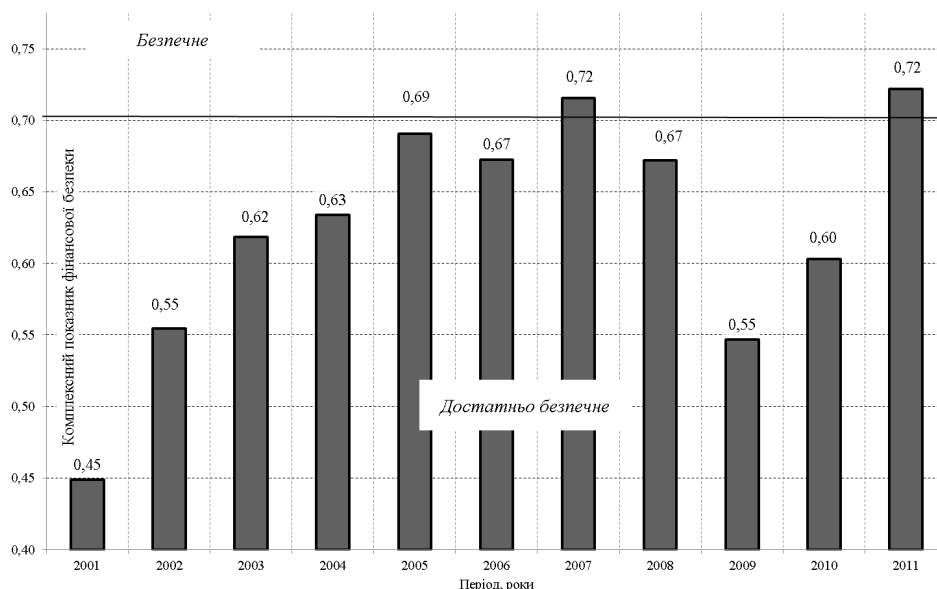

Рис. 1. Динаміка комплексного показника фінансової безпеки промислових підприємств, 2001–2011рр.

Враховуючи динаміку показника протягом 2001-2011рр. комплексний показник фінансової безпеки промислових підприємств визначено на рівні 0,63 тобто на достатньо безпечному рівні.

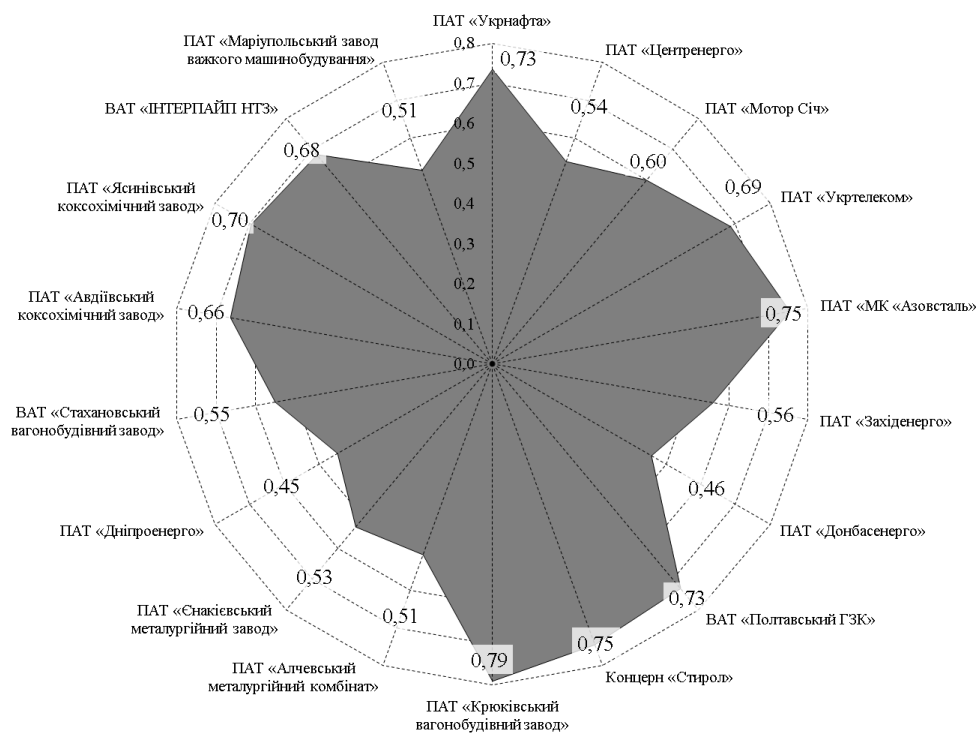

Рис. 2. Рейтинг промислових підприємств за комплексним показником фінансової безпеки

Дані рис. 2 дозволяють зробити висновок, що показники фінансової безпеки коливаються у діапазоні від 0,45 до 0,79, тобто підприємства знаходяться у межах достатньо безпечного рівня фінансової безпеки та безпечного рівня. Найвищий рівень фінансової безпеки за комплексним показником має підприємство ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» (0,79) відповідно відноситься до безпечних підприємств. Найнижчий рівень має підприємство ПАТ «Дніпроенерго» (0,45), але при цьому характеризується як достатньо безпечне підприємство. Підприємства у стані небезпеки серед досліджуваних відсутні, що свідчить про досить високий рівень фінансової безпеки досліджуваних підприємств.

На основі отриманих результатів дослідження показника фінансової безпеки підприємств буде розроблено математичні моделі фінансової безпеки суб'єкта господарювання із застосуванням багатомірних статистичних методів (ПП Statistica 6.0), а саме: канонічний аналіз, класична таксономія, модифікована таксономія, об'єднана таксономія, факторний

аналіз, кластерний аналіз, регресія кластерів.

Список літератури: 1. База даних фінансової звітності [Електронний ресурс] // SMIDA [офіційний веб-сайт Державної установи “Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України”] - Режим доступу: <http://smida.gov.ua/db/emitent/find> 2. Череп А.В. Економічний аналіз : навч. посіб. / А.В. Череп. – К. : Кондор, 2005. – 160 с. 3. Череп А.В. Оцінка фінансового стану агропромислових підприємств в контексті економічної безпеки. / А.В. Череп, Н.С. Іванова. // Облік і фінанси АПК. – 2011. - №3. – С. 184-190